

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119200078
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119200078.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, právne zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: V. N., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, XXX XX T., v konaní o zaplatenie 702,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/3/2019-111 zo dňa 03.07.2019, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol, cit.:

I. žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 610,11 EUR a
- 5 %-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 346,66 EUR od 01.01.2018 do zaplatenia
- 5 %-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 263,45 EUR od 18.4.2018 do zaplatenia,
a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietla,

III. priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 73,70% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalovaná neuhradila platby za odber plynu za žalované obdobie, t.j. od 19.11.2016 do 27.03.2018, čím jej vznikol celkový nedoplatok v sume 610,11 Eur (346,66 + 263,45), ktorý súd považoval za nesporný, preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi túto sumu spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania, odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr, keďže vtedy sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojho dlhu.

1.2. Ďalej uviedol, že nepriznal žalobcovi sumu 5,28 Eur, ako zostávajúcu časť faktúry vo výške 88,24 Eur za poplatok za znovupripojenie odberného miesta a sumu 72,09 Eur za prerušenie/obmedzenia dodávky plynu, keďže predmetné nároky považuje za nepreukázané.

1.3. Poukázal na to, že predmetné konanie je sporové, a preto je žalobca povinný uniesť nielen povinnosť tvrdenia ale aj dôkaznú povinnosť. Žalobca však nepreukázal vznik záväzku žalovanej uhradiť žalobcovi uvedenú sumu, a teda neunesol dôkazné bremeno, čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky, pretože nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje. Bol toho názoru, že žalobca nepredložil a nepreukázal súdu, že skutočne došlo k prerušeniu či obmedzeniu dodávky plynu a hlavne nepreukázal aké náklady mu v súvislosti s vykonaním takéhoto úkonu vznikli (napr. mzdové, režijné, cestovné náklady), aby ich súd

mohol následne posúdiť v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (nepreukázal napr. ani splnenie podmienky VII. bod 4 obchodných podmienok - oznámenie žalovanej 15 dní vopred pred prerušením), preto má súd za to, že v tejto časti bola žaloba nedôvodná.

1.4. Zároveň zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 15 Eur (5 a 10 Eur), ktorá má predstavovať poplatky za upomienky. Žalobca síce súdu predložil faktúry na základe ktorých si vyúčtoval sumu 5 Eur, resp. 10 Eur s tým, že pri faktúre bol stanovený dátum splatnosti, ale vôbec nepredložil žiadne doklady, ktoré by preukazovali „úhradu vynaložených nákladov“, teda napr. poštovné, mzdové, režijné, či iné náklady, ktoré by mali preukazovať dôvodnosť tohto nároku. V tomto ohľade teda žalobca neunesol povinnosť tvrdenia, ale ani dôkaznú povinnosť.

1.5. Poukázal na skutočnosť, že úhrada týchto nákladov nevyplýva ani z uzatvorených zmlúv o dodávke plynu, ale ani z obchodných podmienok. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovanému zaslal nejaké upomienky. V súvislosti s posúdením tohto nároku má súd skôr za to, že tento paušálny nárok má skôr charakter zmluvnej pokuty, ktorá ale nebola písomne dojednaná, preto nemôže byť platná. Navyše vzhľadom na neprimeranú výšku týchto poplatkov ich súd považoval za rozporné s dobrými mravmi.

1.6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (o zaplatenie 92,37 Eur s prísl.) z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. Namietal, že súd prvej inštancie odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pretože tento nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní akejkoľvek rozhodujúcej skutočnosti zo strany súdu ako skutočnosti spornej, resp. nepreukázanej a preto žalobca nemal dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere a z uvedeného dôvodu považuje za absurdné, ak súd bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena.

2.2. Bol toho názoru, že v prípade, ak by súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom by stranám sporu prezentoval, ktoré skutočnosti považuje za nesporné a ktoré za sporné, resp. nepreukázané, žalobca by uplatnil ďalšie prostriedky procesného útoku a uvedené sporné skutočnosti by vysvetlil. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena.

2.3. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.4. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania do výšky 48,18 Eur, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 16,50 Eur a z trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 31,68 Eur s DPH. Trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania pozostávajú z jedného úkonu právnej služby vo výške 19,92 Eur s DPH a režijného paušálu k úkonu právnej služby vo výške 11,76 Eur s DPH (podanie odvolania).

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody žalobcu nie sú opodstatnené.

4. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu čiastočne vyhovené, ktorý výrok odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

5. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť

sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

6. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné

7. Podľa § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

8. Ako prvé odvolateľ namietal, že v dôsledku nenariadenia pojednávania vo veci, súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, ale došlo k verejnému vyhláseniu predmetného rozsudku dňa 03.07.2019, ktoré bolo vopred oznámené vyvesením na úradnej tabuli a web stránke súdu prvej inštancie, pričom podľa zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku súd vyhlásil výrok rozsudku v znení, v akom je obsiahnutý v písomnom vyhotovení predmetného rozsudku.

10. Podľa § 177 CSP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 Eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon.

11. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur.

12. Citované ustanovenie zakotvuje výnimku zo zásady ústnosti v spotrebiteľských sporoch a upravuje procesné situácie, v ktorých nie je potrebné nariaďovať pojednávanie. Formulácia § 297 písm. b) CSP korešponduje s § 177 ods. 2 písm. a) CSP, pričom ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagateľný census s rozdielnou výškou. Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednávať argumenty strán, týkajúce sa právneho posúdenia veci.

13. Odvolací súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami zhodne s prvoinštančným súdom dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby v predmetnej veci v spotrebiteľskom spore nebolo nevyhnutné na prejednanie sporu nariaďovať pojednávanie.

14. Keďže žalovaná nevyužila možnosť vo veci sa vyjadriť, v dôsledku čoho skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe nerozporovala, je potrebné uzavrieť, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Zároveň bola splnená i ďalšia podmienka, že išlo o otázky jednoduchého právneho posúdenia veci, keďže išlo len o plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, vrátane posúdenia, či poplatok za prerušenie/obmedzenie dodávky plynu, poplatok za znovupripojenie odberného miesta a poplatky za upomienky sú alebo nie sú v súlade so zákonom, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok.

15. To, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje zákonný limit 1.000,- Eur, keďže istina v danom prípade je vo výške 702,48 Eur (z toho poplatky predstavujú sumu 92,37 Eur), je úplne nesporné. Pokiaľ dôkazne žalobca nezvládol proces a nepredložil spolu so žalobcom dostatočné penzum dôkazov, to neznamená nespravodlivý proces, ale len jeho zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena.

16. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby súd prvej inštancie postupoval podľa procesného ust. § 297 písm. b) CSP a vo veci nenariadil

pojednávaniu, pričom realizoval verejné vyhlásenie rozsudku. Takýto postup súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny, nedošlo ním k odňatiu procesných práv stranám, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto odvolacia námietka žalobcu preto neobstojí.

17. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

18. Záver súdu prvej inštancie o neprijateľnosti sporných poplatkov považuje odvolací súd za vecne správny.

19. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že nemali by byť pochybnosti o tom, že zmluvu pripravoval žalobca, že tento typ zmluvy používa voči viacerým spotrebiteľom a tiež zo žiadnej skutočnosti nevyplýva, že by si niektorú zmluvnú podmienku a vôbec nie sporné poplatky žalovaná individuálne vyjedнала.

20. Predmetná zmluva, vrátane sporných dojednaní, spĺňa predpoklady, aby mohla byť predmetom súdnej kontroly, či nevyvolávajú hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 a násl. OZ).

21. Nemali by byť rovnako pochybnosti, že obidva poplatky nespádajú pod hlavný predmet plnenia a ani cenu poskytnutej (plynovej) služby. Občiansky zákonník síce explicitne v tzv. čiernom zozname (§ 53 ods. 4 OZ) výlučne takéto poplatky nereguluje, no niet žiadnej zákonnej prekážky podrobiť súdnej kontrole sporné poplatky podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 OZ).

22. K poplatku za účtované odpojenie a znovupripojenie je treba súhlasiť so žalujúcim dodávateľom, že náklady spojené s účtovaným odpojením a znovupripojením predstavujú na jeho strane majetkovú ujmu.

23. Problematický je len spôsob, akým žalobca pristúpil k náhrade tejto ujmy tzv. paušalizovaným spôsobom prostredníctvom poplatkov. Pri tomto spôsobe vzniká vždy nezanedbateľné nebezpečenstvo, že paušalizovaná suma nemusí vždy korešpondovať so skutočnými nákladmi. Niet pritom najmenšieho dôvodu, aby spotrebiteľ platil popri cene za odobratý plyn ďalšie platby nad odobratý plyn a nad vzniknuté náklady. Ak sa zoberú do úvahy súčasné IT postupy a technické vymoženosti počítačom (účtovne) prerušiť a obnoviť vzťah so spotrebiteľom služby, tak suma 72,09 Eur za odpojenie a suma za 88,24 Eur za znovupripojenie je prima facie neprimeraná a prehnaná. V aplikačnej praxi súdov možno vysledovať pri podstatne nižších poplatkoch závery súdov o ich neakceptovateľnosti (napr. poplatok za vystavenie kvitancie 3 Eur; rozsudok Vrchného krajského súdu v Brandenbure)

Ani náklady na fyzické odpojenie a znovupripojenie (v teréne v skrinke plynomeru) sa ani zďaleka nemôžu rovnať sume prevyšujúcej 100 Eur, teda sporným poplatkom (72,09 Eur a 88,24 Eur). Pootočenie páky plynomeru a založenie plomby predstavuje z časového hľadiska pár minútový nenáročný úkon a primeranou sa javí aj jedna hodina práce vrátane prepravy zodpovedného technika. Mzdové, prepravné, účtovné a iné náklady nekorešponujú sporným poplatkom. Judikovaný záver vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/122/2017-102 zo dňa 28.06.2018.

24. Tunajší súd už v minulosti definoval neprijateľné zmluvné podmienky a za také označil aj podmienky, ktoré odporujú zmyslu a cieľu zákona (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012). Podľa občianskeho práva má dodávateľ právo na náhradu skutočnej škody, ktorú predstavuje skutočná škoda (zmenšenie majetku) a ušlý zisk (§ 442 ods. 1 OZ). Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ). Náhrada nemajetkovej ujmy (relutárna satisfakcia) sa zdá neprichádza do úvahy ani teoreticky (niet vážneho zásahu do povesti firmy).

25. Je teda evidentné, že sporné poplatky nezodpovedajú občianskemu právu, znamenajú nezaslúžený príjem pre žalobcu, defraudujú cenu hlavnej služby (dodávka plynu) a tiež adekvátne sankčné mechanizmy, a tým zároveň poškodzujú spotrebiteľov. Ak by sa malo plniť bez ďalšieho len a len na

základe toho, že žalobca musel uhradiť faktúru, spotrebiteľia by nemali žiadne možnosti ochrany pred akoukoľvek svojvôľou pri stanovovaní nákladov odpojenia či znovupripojenia.

26. Je vecou žalobcu, aby v trhovom prostredí nepreplácal dodávky, ktoré narážajú na princípy súkromného práva a faktúry kolidujúce aj s unijným právom (čl. 6, 7 Smernice rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

27. Obdobne aj sporné poplatky za upomienky (spolu 15 Eur) nekorešponujú nákladom na napomenutie dlžníka. Tunajší súd opakovane v obdobných situáciách rozhodol o neprijateľnosti poplatkoch za upomienky z dôvodu kolízie so skutočnými nákladmi.

28. Správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

29. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) s osvojením si dôvodov.

30. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).